

عنوان مقاله:

زیبایی شناسی نماد در شعر علی معلم دامغانی

محل انتشار:

سیزدهمین همایش ملی متن پژوهی ادبی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

حسن صنوبری - کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه علامه طباطبایی.

بتول واعظ - استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه علامه طباطبایی.

خلاصه مقاله:

علی معلم دامغانی یکی از مثنوی قصیده‌سرایان صاحب سبک معاصر است که شعر او از نظام جمال شناسانه ابتکاری و بدیعی برخوردار است. در این پژوهش به روش توصیفی تحلیلی، در باب نمادشناسی شعر او بحث کرده و نشان داده‌ایم نمادهای ادبی این شاعر از سطح نمادهای کلیشه‌ای فراتر رفته و به یکی از اصلی‌ترین شگردهای زیبایی‌شناختی در شعر او تبدیل شده است. ابتدا پیشینه‌های فکری نمادگرایی در آیین‌ها و اندیشه‌های کهن ایرانی و تفکر اسلامی، نیز سمبولیسم عرفانی، سمبولیسم اروپا و سمبولیسم اجتماعی ایران، طرح و بررسی شده است. سپس درباره چگونگی نمادگرایی در آثار شاعر و نیز روش کار خود در نمادشناسی و رمزگشایی از نمادهای شعری او بحث کرده‌ایم. آنگاه دو نماد مهم و متفاوت از این شاعر، یعنی «شب» و «کلیله» به طور مفصل با پژوهش در پیشینه این نمادها و بررسی چگونگی حضورشان در شعر، نمادشناسی و رمزگشایی شده‌اند. در این پژوهش با زیبایی‌شناسی عنصر نماد و سبیل در شعر علی معلم دامغانی، مشخص شد. معلم نه تنها از تمام ظرفیت‌های سمبولیسم‌های پیش از خود - چه سمبولیسم عرفانی شعر کهن و چه سمبولیسم اجتماعی شعر نو- استفاده کرده، بلکه در برخی موارد پا فراتر گذاشته و ظرفیت‌های تازه‌تر و دشوارتری را آزموده است.

کلمات کلیدی:

زیبایی‌شناسی، علی معلم، نمادپردازی، سمبولیسم، سمبولیسم عرفانی، سیاسی و اجتماعی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1764069>

